

24 FOR 2040

OUR AMBITION.YOUR LEGACY.

Kuupäev digiallkirjas

Teema: Euroopa Ülemkogu 15.–16. oktoobril 2026 – noored põllumehed paluvad teil valida rohkem Euroopat

Kui Euroopa Ülemkogu valmistub 15.–16. oktoobril arutama järgmist mitmeaastast finantsraamistikku, jõuab Euroopa otsustavasse etappi, kus määratakse kindlaks vahendid ja prioriteedid, mis kujundavad liitu järgmisel kümnendil.

Meie jaoks, noorte põllumeeste jaoks, on see arutelu palju enamat kui ühise põllumajanduspoliitika tulevik. See puudutab seda, milline Euroopa Liit jääb pärandiks meie põlvkonnale ja kas Euroopal on suutlikkust reageerida väljakutsetele, millega tal juba praegu oodatakse tegelevat. Euroopalt oodatakse rohkem. Ta peab tugevdama oma julgeolekut ja kaitset, suurendama konkurentsivõimet, toetama strateegilist autonoomiat, reageerima kliimamuutustele, kaitsma toiduga kindlustatust, tugevdama ühtekuuluvust ning investeerima üleminekusse vastupidavama majanduse suunas. Need väljakutsed on üha enam üleeuroopalised ning neid kõiki ei ole võimalik tõhusalt lahendada üksnes riiklike meetmetega.

Samas seisab Euroopa silmitsi põhimõttelise vastuoluga: liikmesriigid ootavad Euroopa Liidult üha suuremat vastutust, kuid ei ole valmis andma talle selle täitmiseks vajalikke lisavahendeid. Mõistame, et riigieelarved on surve all. See ei saa aga olla põhjendus nõuda Euroopalt rohkem samade või väiksemate vahenditega. Kui liikmesriigid soovivad rohkem Euroopat, peavad nad olema valmis ka rohkem Euroopat rahastama. Tegemist ei ole pelgalt tehnilise küsimusega ELi eelarve suurusest. See on poliitiline valik selle kohta, kui ambitsioonikad oleme valmis liiduna olema.

Meie põlvkonna jaoks on see valik oluline. Noortelt eurooplastelt oodatakse, et nad tuleksid toime sügava ebakindluse ajal, investeerides samal ajal jätkuvalt oma ja Euroopa tulevikku. Peame nägema, et Euroopa on valmis tegema valikuid, mis on vajalikud selleks, et säilitada võime ühiselt tegutseda. Noortele antakse vale signaal, kui meile öeldakse, et Euroopa peab tegema rohkem, kuid samal ajal väidetakse, et selleks vajalikke vahendeid ei saa suurendada.

Põllumajandus illustreerib seda väljakutset eriti selgelt. Euroopa põllumeestelt oodatakse panust paljude liidu strateegiliste eesmärkide saavutamisse: toiduga kindlustatuse tagamisse, vastupanuvõime tugevdamisse kliimamuutuste ja geopoliitiliste šokkide suhtes, elujõuliste maapiirkondade säilitamisse ning Euroopa tootmise konkurentsivõimesse ja jätkusuutlikkusse investeerimisse. Nende eesmärkide täitmine nõuab investeringuid ja pikaajalist kindlustunnet.

Noorte põllumeeste jaoks on panused veelgi suuremad. Põllumajandusettevõtte rajamine või ülevõtmine nõuab märkimisväärsed pikaajalisi investeringuid ajal, mil põllumehed on avatud üha volatiilsematele turgudele, kliimariskidele ja sisendikuludele. Kui Euroopa soovib eelseisvatel

aastakümnetel tugevat ja vastupidavat põllumajandussektorit, peab ta looma tingimused, et järgmine põlvkond saaks põllumajandusega alustada, sellesse siseneda ja investeerida. Seetõttu peab põlvkonnavahtetus jääma strateegiliseks prioriteediks tulevases ühises põllumajanduspoliitikas ja järgmises mitmeaastases finantsraamistikus. Euroopa Komisjoni eesmärk saavutada 2040. aastaks noorte põllumeeste osakaaluks 24% on tervitatav, kuid sellele eesmärgile peab vastama tugev ja kaitstud rahaline kohustus noorte põllumeeste suhtes, sealhulgas toetus põllumajandusettevõtte rajamiseks, investeeringuteks ja rahastamisele juurdepääsuks.

Seetõttu kutsume Euroopa Ülemkogu üles:

- **viima Euroopa ambitsioonid vastavusse nende elluviimiseks vajalike vahenditega.** Järgmine mitmeaastane finantsraamistik peab andma Euroopa Liidule piisava rahalise suutlikkuse, et tulla toime kasvava vastutuse ja strateegiliste väljakutsetega, millega tal oodatakse tegelevat;
- **hoidma laual kõik asjakohased võimalused liidu tulubaasi tugevdamiseks.** Liikmesriigid ei tohiks välistada täiendavaid riiklikke osamakseid ega tõelisi uusi omavahendeid, oodates samal ajal Euroopa Liidult suurema vastutuse võtmist;
- **tagama ühisele põllumajanduspoliitikale tugeva ja kaitstud eelarve,** tunnustades põllumajanduse panust toiduga kindlustatusse, vastupanuvõimesse, konkurentsivõimesse ja territoriaalsesse ühtekuuluvusse;
- **tagama tulevases ühises põllumajanduspoliitikas noortele põllumeestele sihtotstarbelise ja sisulise rahastamispaketi,** et liidu põlvkonnavahtuse ambitsioonile vastaksid selle elluviimiseks vajalikud vahendid.

Oktoobrikuu Euroopa Ülemkogu võib viia meid lähemale kokkuleppele järgmise mitmeaastase finantsraamistiku osas. Seetõttu kutsume Euroopa juhte üles vaatama kaugemale käimasolevatest läbirääkimistest ja kaaluma nende ees seisvat pikemaajalist poliitilist valikut. Euroopa ei saa saavutada suuremat julgeolekut, konkurentsivõimet, vastupanuvõimet ja strateegilist autonoomiat, nõudes Euroopa tasandilt pidevalt rohkem, kuid keelates talle samal ajal tegutsemiseks vajalikud vahendid.

Noorte põllumeestena oleme valmis investeerima Euroopa tulevikku. Palume Euroopa juhtidelt sama pühendumust. Palume teil valida Euroopa.

Lugupidamisega

Janel Jan-Marcus Lohvart

Eesti Noortalunike juhatuse esimees